

A TÁNCUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT HÍRLEVELE

VIII. évfolyam 3. szám, 2015. május 31.

Szerkesztik: Bolvári-Takács Gábor, Major Rita

1. Új szakmai kiadványok a Magyar Táncművészeti Főiskolán (2013–2015)

Katalin Sebestény: The Methodology of Classical Ballet. Magyar Táncművészeti Főiskola, Budapest.

Year 1. 2013. 140 oldal ISBN 978-963-89842-0-3

Year 2. 2014. 152 oldal ISBN 978-963-89842-2-7

Year 3. 2014. 124 oldal ISBN 978-963-89842-5-8

Year 4. 2014. 116 oldal ISBN 978-963-89842-6-5

Az 1950-ben alapított Állami Balett Intézet szakmai munkaközössége a Vaganova-módszertan alapján dolgozta ki a kilenc éves klasszikus balett képzés tananyagát, amely a 70-es években német nyelven is megjelent. Ez alapján a korszerűsített változatot az immár Magyar Táncművészeti Főiskola Klasszikus Balett Tanszéke közreműködésével 1985-ben Lőrincné Merényi Zsuzsanna rendezte sajtó alá. A Tankönyvkiadó gondozásában megjelent három kötetes tanjegyzet új kiadását – az időközben bekövetkezett módszertani fejlődés eredményeit beépítve – Sebestény Katalin állította össze; a kilenc évfolyam anyaga, önálló kötetekben, 1997–2013 között látott napvilágot. Ennek angol nyelvű kiadására vállalkozott most a főiskola. A tananyag Melis Hanna és Sunny Isaac Nygaard fordításában / lektorálásával 2013 óta folyamatosan jelenik meg.

Alkotás – befogadás – kritika a táncművészetben, a táncpedagógiában és a tánckutatásban. IV. Táncstudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Főiskolán, 2013. november 8-9. Magyar Táncművészeti Főiskola, Budapest, 2014. 196 oldal ISBN 978-963-89842-4-1

A Magyar Táncművészeti Főiskola Elméleti Tanszéke, Pedagógiai és Pszichológiai Tanszéke, valamint Táncstudományi Kutatóközpontja 2013. november 8–9-én *Alkotás – befogadás – kritika a táncművészetben, a táncpedagógiában és a tánckutatásban* címmel rendezte meg a főiskola IV. Táncstudományi Konferenciáját, amelyen nyolc szekcióban 31 előadás hangzott el. Ezek többségét tartalmazza kötet, bemutatva a főiskola oktatóinak, illetve a táncstudomány/táncpedagógia és határterületei művelőinek elméleti és gyakorlati irányultságú érdeklődési körét és kutatási eredményeit. A *Táncművészet és tudomány* sorozatban korábban a 2007, 2009. és 2011. évi tanácskozások előadásai is napvilágot láttak.

Források a magyar színpadi táncművészet történetéhez. II. kötet. Szerkesztette: Tóvay Nagy Péter. Magyar Táncművészeti Főiskola, Budapest, 2014. 232 oldal. ISBN 978-963-89842-1-0

A magyar színpadi táncművészet történetének forrásai című OTKA-kutatás keretében feltárt dokumentumokból szemlélő második kötetben is eddig publikálatlan, vagy nehezen hozzáférhető, 20. századi tánc történeti források olvashatók. A könyv tartalmazza Tomcsányi Lajos jezsuita szerzetes életrajzát és A tánc című vitairatát; Madzsar Alice Bilincsek című mozgásdrámájának rendezői példányát; Harangozó Gyula 1955-ös, a hazai balett-élettel foglalkozó feljegyzését és annak cenzúrázott, publikált változatát; válogatást Harangozó meg nem valósult balettjeinek szövegkönyveiből, illetve színopszisaiból; valamint iratokat az Állami Balett Intézet történetéről az 1950–56 közötti időszakból.

2. Új táncművészeti kiadványok (2013–2015)

Bolvári-Takács Gábor: Táncosok és iskolák. Fejezetek a hazai táncművészképzés 19–20. századi intézménytörténetéből. Gondolat Kiadó, Budapest, 2014. 263 oldal ISBN 978-963-693-571-9

A kötet a hazai színpadi táncművészképzés 1833 és 1958 közötti intézménytörténetét tekinti át. A kezdő időpont a táncos képzés állami szerepvállalásának első eseményéhez, az MTA színházi pályázatához köthető. A záró dátum nem általános cezúra, de a bemutatott intézmények történetében szakaszhatár. A szerző a témát elsősorban tánc történeti, illetve nevelésszociológiai alapállásból közelítette meg. Azt vizsgálta, hogy a 19. század első harmadától az állam milyen lépéseket tett a táncos képzés állami intézményrendszerének kiépítésére, s ehhez milyen társadalmi és politikai tényezők szolgáltatták a körülményeket. A könyv új információkkal szolgál a művészeti ág fejlődéstörténetéről.

Fügedi János – Varga Sándor: Régi tánckultúra egy baranyai faluban. L'Harmattan Kiadó – MTA BTK Zenetudományi Intézet, Budapest, 2014. 364 oldal ISBN 978-963-236-871-9

A táncos falumonográfiák legújabb darabját tartja a kezében az olvasó. Hosszúhetény lakóinak táncéletét, táncokkal kapcsolatos szokásait, magatartását feltáró munka 1850-től az 1950-es évekig mintegy száz évet tekint át igen nagyszámú, a hagyományt a faluban kikérdező interjú és publikált szakmunka felhasználásával, bemutatva a folyamatos változás és a tudatos hagyományápolás feszültségét. Ez az egyedülálló művelődéstörténeti rajz messze

túlmutat a falu szorosan vett tánckultúráján, azon belül a helyi ugrós stílus elemzésén. A könyv egy dél-dunántúli falu társadalma és műveltsége alakulásának okait, forrásait, fordulatait mutatja be ritka alaposággal és problémafelvetésekkel.

Mouvement – rythme – danse. Les débuts de la danse moderne en Hongrie 1902–1950. Ed.: Vincze, Gabriella – Faludy, Judit. Balassi Intézet; Collegium Hungaricum Párizs; Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria. Budapest, 2013. 208 oldal ISBN 978-615-5304-28-6A Párizsi Magyar Intézetben 2013. november 7. - december 16. között nagyszabású kiállításon mutatták be a magyar mozdulatművészet fénykorát. A tárlat kurátora Vincze Gabriella, asszisztense Detre Katalin, a művészeti tanácsadó Beke László volt, a koncepció kialakításában közreműködött Barki Gergely. Az eseményhez kapcsolódó katalógus a mozgalom eddig publikálatlan adatainak és fotóinak tömegét tartalmazza. A kötetben a mozdulatművészet európai társadalom- és művészettörténeti összefüggéseit (köztük pl. Bartók Béla szerepét) tárgyaló cikkek mellett helyet kaptak a legkiemelkedőbb mozdulatművészek (Dienes V., Madzsar A., Szentpál O., Kállay L., Berczik S.) pályáját elemző tanulmányok.

One Of A Kind. The Kylián Research Project. Ed.: Jiří Kylián, Friederike Lampert, Désirée Staverman. Codarts Rotterdam, 2014. 195 oldal ISBN-978-90-821951-0-1

A neves koreográfus, Jiří Kylián 2010 októberében mesterkurzust tartott Rotterdamban, amelynek keretében különböző művészeti ágak alkotóival és tudományos kutatóival dolgozott együtt a Tánc és életkor, Tánc és hang, Tánc és zene, Tánc és látvány, Tánc és design témakörökben. A kötet az elvégzett munkát három aspektusból dokumentálja: a mester szemszögéből, a szakértők oldaláról és a hallgatók visszajelzései alapján. A képekkel gazdagon illusztrált könyvet interaktív módon készítették, amennyiben szerkezete és tördelése, valamint az eltérő méretű lapok az olvasóban a filmszerűség élményét keltik. A művet a kiadó egyaránt ajánlja a jövő táncosainak, a professzionális művészeknek és a tánckutatóknak.